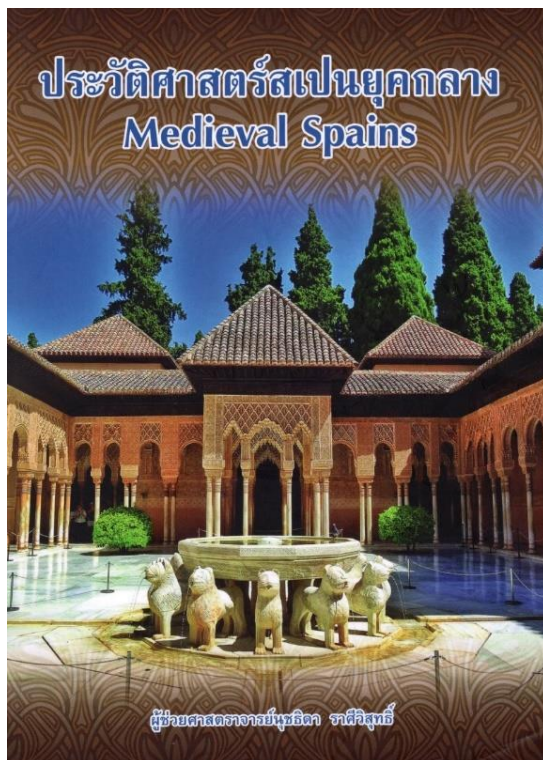

บทวิจารณ์หนังสือ
ประวัติศาสตร์สเปนยุคกลาง
Medieval Spains

ดร. โอฬาร พฤตศรัณยนนท์¹

(โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชธิดา ราศีวิสุทธิ์)

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาสเปน ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail: olanp@hotmail.com

ปฏิเสธไม่ได้ว่าหนึ่งในเสน่ห์และความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวของประเทศสเปนนั้นคือ สถานที่ท่องเที่ยวซึ่งมีศิลปะรูปแบบผสมระหว่างศิลปะแบบคริสต์กับศิลปะแบบมุสลิม/อิสลาม ดังที่พบในโบราณสถานสำคัญต่าง ๆ ของเมืองมรดกโลกอย่าง กอร์โดบา (Córdoba) เซบิยา (Sevilla) และกรานาดา (Granada) และเมืองขึ้นชื่อทั้งสามนี้มักจะรวมอยู่ในแผนการท่องเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวหรือของผู้ที่เดินทางไปเที่ยวประเทศสเปน

นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมามีประเทศสเปนก็อยู่ในความสนใจของสื่อมวลชนทั่วโลกเป็นพิเศษ โดยมีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองในเขตการปกครองคาตาลุเนีย (ตามชื่อ Catalonia ในภาษาอังกฤษ) หรือกาตาลุญา (ตามชื่อ Catalunya ในภาษาสเปนหรือ Catalunya ในภาษาคาตาลัน) ทั้งกลุ่มผู้สนับสนุนการแบ่งแยกดินแดนคาตาลุเนียจากประเทศสเปนและกลุ่มผู้สนับสนุนการดำรงอยู่ของคาตาลุเนียในประเทศสเปนต่อไป ต่างก็ยกสาเหตุหลากหลายมาชี้กล่าวอ้าง ประเด็นทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมนั้นก็เป็นหนึ่งใน

ในหลายสาเหตุดังกล่าว

ทั้งเขตแดนคาตาลุเนียและเขตแดนอาณาจักรแคว้นอื่น ๆ ที่ประกอบรวมเป็นประเทศสเปนในปัจจุบัน ล้วนเริ่มมีความเด่นชัดในช่วงยุคกลางของคาบสมุทรไอบีเรีย เช่นเดียวกับร่องรอยของอิทธิพลทางศิลปะและวัฒนธรรมมุสลิมซึ่งกลายเป็นจุดขายหนึ่งด้านการท่องเที่ยวของประเทศสเปน ดังที่กล่าวมาแล้ว ก็มีที่มาจากการขายอาณาเขตของจักรวรรดิอิสลามเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียในระหว่างยุคกลางของยุโรปเช่นเดียวกัน

ดังที่ทราบกันดีว่า ประวัติศาสตร์ยุคกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่กองทัพมุสลิมได้เข้ายึดครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของคาบสมุทรไอบีเรีย ใน ค.ศ. 711 จนกระทั่งการขึ้นครองราชย์ของราชินีอิซาเบลที่ 1 แห่งราชอาณาจักรกัสติล (ค.ศ. 1474) และกษัตริย์เฟอร์ดินันด์ที่ 2 แห่งราชอาณาจักรอารากอน (ค.ศ. 1479) นั้น มีความซับซ้อนมากเนื่องจากเกิดอาณาจักรซึ่งเป็นข้าอำนาจสำคัญมากมาย บ้างมีผู้ปกครองนับถือศาสนาคริสต์ บ้างมีผู้ปกครองนับถือศาสนาอิสลาม แต่ละอาณาจักรประกอบด้วยประชากรหลากหลายศาสนา และวัฒนธรรม และทุกอาณาจักรต่างแก่งแย่ง

ซึ่งอำนาจกัน

ถึงแม้กระบวนการการพิชิตดินแดนคืน หรือที่เรียกเป็นภาษาสเปนว่า เรกองกิสตา (Reconquista) นั้น ดูเผิน ๆ แล้วจะเป็นการรบระหว่างอาณาจักรสองศาสนา คือ ฝ่ายอาณาจักรคริสต์รบกับฝ่ายอาณาจักรมุสลิม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพิชิตดินแดนคืนจากกองทัพมุสลิม และจบลงด้วยชัยชนะของอาณาจักรฝ่ายคริสต์เหนืออาณาจักรฝ่ายมุสลิม แต่ทว่าในรายละเอียดแล้ว ตลอดระยะเวลาเกือบ 800 ปี ของกระบวนการเรกองกิสตานี้ มีการทำศึกสงครามทั้งระหว่างอาณาจักรคริสต์กันเอง และการทำศึกสงครามระหว่างอาณาจักรมุสลิมกันเองเช่นกัน นอกจากนี้ บางครั้งก็เกิดพันธมิตรระหว่างอาณาจักรที่นับถือศาสนาเดียวกันและบางครั้งก็เกิดพันธมิตรระหว่างอาณาจักรที่นับถือต่างศาสนา กัน อีกทั้งในบางเวลาที่มีการรวมอาณาจักรกันและบางเวลา ก็แยกอาณาจักรกัน โดยทั้งสิ้นทั้งปวงนั้นเกิดขึ้น และเปลี่ยนแปลงผกผันอย่างต่อเนื่อง

หนังสือเรื่อง *ประวัติศาสตร์สเปนยุคกลาง (Medieval Spains)* โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุชธิดา ราสีวิสุทธิ (ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

เล่มนี้ถือเป็นแหล่งข้อมูลภาษาไทยไม่กี่แหล่ง ที่จะให้รายละเอียดด้านภูมิหลังของประเด็นต่าง ๆ อันมีความซับซ้อนอย่างที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยเรียบเรียงขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่มีมุมมองหลากหลาย ทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาสเปน ล้วนเป็นแหล่งข้อมูลทางบรรณานุกรมที่เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ

เนื้อหาหลักของหนังสือครอบคลุมช่วงระยะเวลาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 5 ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 ซึ่งเป็นช่วงเวลา ที่เรียกโดยรวมว่ายุคกลางของทวีปยุโรป โดยเนื้อหาเริ่มจากการอพยพเข้ามาอาศัยในคาบสมุทรไอบีเรียของกลุ่มชนจากทางเหนือของยุโรปซึ่งชาวโรมันเรียกว่า พวกกอนารยชน ไปจนถึงสิ้นสุดที่การขึ้นครองราชย์ของกษัตริย์ และราชินีคาทอลิก ทั้งนี้ ผู้เขียนย้ำว่า ยุคกลางของคาบสมุทรไอบีเรียและยุคกลางของภูมิภาคอื่น ๆ ของทวีปยุโรปนั้น ครอบคลุมช่วงเวลาที่ ไม่เหมือนกัน แต่ต่างก็อยู่ภายในกรอบเวลาดังกล่าวนั้นเช่นเดียวกัน

เนื้อหาในหนังสือแบ่งออกเป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 สเปนก่อนการเข้ามาของมุสลิม

บทที่ 2 อัลอันดาลุสและอาณาจักรคริสต์

ในสมัยราชวงศ์อุมัยยะฮ์ (ค.ศ. 711-1031)

บทที่ 3 รัฐไคยฟา กลุ่มมุสลิมเคร่งศาสนา
และเรกองกิสตา (ค.ศ. 1031-1212)

บทที่ 4 การพิชิตครั้งใหญ่และการขยาย
อิทธิพลในเมดิเตอร์เรเนียน (ค.ศ. 1212-1369)

บทที่ 5 วิกฤตในสมัยคริสต์ตามารา (ค.ศ.
1369-1479)

บทที่ 6 บทส่งท้าย

อย่างไรก็ตาม การบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตไปตามลำดับเวลานั้น อาจเป็นเพียงการให้ข้อมูลดิบที่ไม่ได้ช่วยให้เข้าใจหรือเห็นภาพเหตุการณ์หรือสถานการณ์ สิ่งสำคัญคือการคัดเลือกประเด็นเหตุการณ์ต่าง ๆ มาเรียบเรียงโดยให้รายละเอียดในเชิงลึกที่เหมาะสมให้น้ำหนักและสัดส่วนของเนื้อหาตามความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของแต่ละประเด็น ประกอบกับการนำหลายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในช่วงเวลาเดียวกันและต่างเวลากันมาจัดลำดับจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากเพื่อที่จะให้ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยง เห็นที่มาที่ไป เห็นความเคลื่อนไหวในแต่ละดินแดน และทำความเข้าใจเนื้อหา นับว่าเป็นความท้าทายซึ่งผู้เขียนเองก็ยอมรับ และหลังจากได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ผู้อ่านเองก็คงจะเห็นว่า

ผู้เขียนสามารถจัดการเนื้อหาได้อย่างดีเยี่ยม โดยจำแนกเนื้อหาของแต่ละบทออกเป็นหัวข้อย่อย และใส่หมายเลขกำกับไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นได้สะดวกขึ้น และเนื่องจากหนังสือเล่มนี้ใช้เป็นตำราในการเรียนการสอนด้วย ในตอนท้ายของแต่ละบทจะมีคำถาม ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านทบทวนได้ตรงถึงประเด็นสำคัญหลังจากอ่านจบแต่ละบท

นอกจากนี้ ก่อนที่จะนำผู้อ่านเข้าสู่เนื้อหาหลักของหนังสือ ผู้เขียนได้ปูพื้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังช่วงก่อนยุคกลางของทุก ๆ ฝ่ายที่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สเปนยุคกลาง ถึงแม้ว่าช่วงเวลาก่อนยุคกลางจะกินระยะเวลายาวนาน และมีเรื่องราวและเหตุการณ์มากมาย ผู้เขียนใช้เพียงพื้นที่ของบางส่วนของบทที่ 1 และตอนต้นของบทที่ 2 สรุปและนำเสนอประเด็นสำคัญ ๆ โดยคัดเลือกเฉพาะประเด็นที่มีความเกี่ยวเนื่องเท่านั้น ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถ “ปะติดปะต่อ” ความเข้าใจกับเนื้อหาหลักของหนังสือ

ในบทที่ 1 ผู้เขียนนำเสนอข้อมูลตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานของชุมชนดั้งเดิมในคาบสมุทรไอบีเรีย การเข้ามาของอิทธิพลของชนกลุ่มอื่นๆ

ที่มาจากบริเวณรอบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (กรีก คาร์เธจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรมัน) และเข้าสู่เนื้อหาของสมัชชากลางของคาบสมุทรไอบีเรียซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของอนารยชนจากยุโรปเหนือ ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับสมัชชากลางในหลายภูมิภาคของทวีปยุโรป

ในบทที่ 2 ของหนังสือนั้น หลังจากหัวข้อ 2.1 ซึ่งสรุปการกำเนิดและการขยายดินแดนของโลกมุสลิมก่อนที่จะเดินทางเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียในช่วงยุคกลางแล้วนั้น เนื้อหาตั้งแต่หัวข้อ 2.2 ถึง 2.10 ครอบคลุมระยะเวลาช่วงปี ค.ศ. 711-1031 ว่าด้วยการรุกขยายดินแดนจากใต้ขึ้นเหนือ กระบวนการสร้างฐานอำนาจของมุสลิมโดยราชวงศ์อุมัยยะฮ์ และการปรับสถานะของอำนาจมุสลิมในคาบสมุทรไอบีเรียอันเป็นไปตามความแปรผันของอำนาจในโลกมุสลิมที่เกิดขึ้น ณ ศูนย์กลางอำนาจหลักในดินแดนตะวันออกกลาง จนในที่สุดมีการสถาปนารัฐเคาะลีฟะฮ์อัลอันดาลุสขึ้น โดยมีอิสระทางการเมืองและการปกครองและทางธรรมของตนเอง และมีศูนย์กลางที่เมืองกอร์ดูบะฮ์ หรือเมืองกอร์โดบา (Córdoba) ซึ่งในสมัยนั้นมีความเจริญทางศิลปวิทยาการเป็นอย่างมาก และเป็นเมืองที่มีประชากรมากที่สุดในยุโรป

ขณะที่กลุ่มผู้มีอำนาจฝ่ายคริสต์ก็ถอยร่นขึ้นไปทางภาคเหนือในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 8 และต่อมาก็เริ่มเปิดแนวรบหลายแนวรบเพื่อพิชิตดินแดนคืน ซึ่งแต่ละแนวรบหลักนั้นจะพัฒนาต่อไปเป็นอาณาจักรแวนแคว้นต่าง ๆ ภายใต้ผู้ปกครองซึ่งนับถือคริสต์ เช่น อัสตูเรียส เลออน นาวาร์ อารากอน คาตาลเนีย ซึ่งจะกล่าวถึงในบทต่อ ๆ ไปของหนังสือ

ในบทที่ 3 การล่มสลายของอาณาจักรมุสลิมภายใต้ราชวงศ์อุมัยยะฮ์ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของบทที่ 3 ซึ่งว่าด้วยเหตุการณ์จากปี ค.ศ. 1031 ถึง 1212 อาณาจักรอัลอันดาลุส (Al-Andalus) ที่ยิ่งใหญ่เป็นปึกแผ่นแตกย่อยเป็นรัฐขนาดเล็กกว่า 20 รัฐ ผู้นำของรัฐเหล่านี้เป็นอิสระต่อกัน และต่อสู้แย่งชิงดินแดนและอำนาจกันเอง พร้อม ๆ กับการรบกับกองกำลังฝ่ายคริสต์ สถานการณ์ความแตกแยกของฝ่ายมุสลิมนี้เอื้อให้อาณาจักรฝ่ายคริสต์พิชิตดินแดนคืนได้เป็นจำนวนมาก และถึงแม้ว่าใน ค.ศ. 1086 และ ค.ศ. 1146 จะมีกองกำลังมุสลิมจากแอฟริกาเหนือบุกเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียอีกสองระลอก แต่ในที่สุดแล้ว อาณาจักรต่าง ๆ ฝ่ายคริสต์ก็ยังสามารถพิชิตดินแดนคืนได้เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของ

อาณาจักรต่าง ๆ ฝ่ายคริสต์เองก็มีความผกผันอยู่ตลอดเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งแนวรบด้านตะวันตกและด้านตะวันออกอย่างชัดเจน การรวมเป็นพันธมิตรร่วมกันรบต่อต้านกองกำลังมุสลิม การเป็นศัตรูรบกันเอง การเป็นพันธมิตรกับรัฐมุสลิม การรวมดินแดนอาณาจักรเข้าด้วยกัน และการแบ่งแยกดินแดนกลายเป็นอาณาจักรอิสระใหม่ เป็นต้น อาณาจักรโปรตุเกสก็ถือกำเนิดขึ้นในช่วงเวลานี้เช่นกัน (ค.ศ. 1096)

ในบทที่ 4 เนื้อหาของบทที่ 4 เริ่มเมื่อการรบที่สมรภูมิลาส นาบาส เด โตโลซา (Las Navas de Tolosa) สิ้นสุดลงในค.ศ. 1212 ถือเป็นหนึ่งในการรบที่สำคัญที่สุดของการพิชิตดินแดนคืน เป็นชัยชนะของอาณาจักรต่าง ๆ ฝ่ายคริสต์ที่รวมเป็นพันธมิตรกันรบและเป็นจุดเริ่มต้นของความเสื่อมของอาณาจักรมุสลิมในคาบสมุทรไอบีเรีย ประกอบกับการที่ศูนย์กลางอำนาจในแอฟริกาของฝ่ายมุสลิมที่มีอิทธิพลในคาบสมุทรไอบีเรียนั้นล่มสลาย อาณาจักรโปรตุเกสและอาณาจักรอารากอนได้ยุติการพิชิตดินแดนคืนจากมุสลิมลงในช่วงเวลานี้ของสมัยกลาง นโยบายหลักของอาณาจักรอารากอน คือ การเข้าไปครอบครอง

ดินแดนในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เช่น ชาร์ดิเนีย คอร์ซิกา ซิซิลี ฯลฯ การมุ่งขยายอิทธิพลทางทหาร การเมืองและการค้าในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนนี้ทำให้อาณาจักรอารากอนต้องแข่งขันและขัดแย้งกับข้าอำนาจอื่น ๆ ในยุโรปและเผชิญกับความขัดแย้งภายในอาณาจักรในเวลาเดียวกัน และช่วงระหว่าง ค.ศ. 1212-1369 นี้ ซึ่งเป็นเนื้อหาของบทที่ 4 แม้ว่าในคาบสมุทรไอบีเรียจะเหลือดินแดนที่เป็นอาณาจักรฝ่ายมุสลิมไม่มากแต่อาณาจักรคาสติลก็ยังไม่ได้ดำเนินการพิชิตดินแดนคืนจนจบสิ้น โดยมีสาเหตุหลักมาจากวิกฤตความขัดแย้งภายในอาณาจักรคาสติลเอง

ในบทที่ 5 ช่วงเวลา 110 ปีที่ครอบคลุมเนื้อหาของบทที่ 5 ไม่ปรากฏการรบกับฝ่ายมุสลิม เนื่องจากอาณาจักรกรานาดา (Granada) ซึ่งเป็นอาณาจักรสุดท้ายแห่งเดียวของฝ่ายมุสลิมบนคาบสมุทรไอบีเรียนั้นมีสถานะเป็นรัฐบริณการ (vassal) ภายใต้อาณาจักรคาสติล อย่างไรก็ตาม การรวมกันเป็นพันธมิตรของอาณาจักรคริสต์ทุกอาณาจักรอย่างที่เคยเกิดขึ้นในสมรภูมิลาส นาบาส เด โตโลซานั้นจะไม่เกิดขึ้นอีก ช่วงเวลาดังแต่ครั้งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 14 จนช่วงปลายคริสต์ศตวรรษ

ที่ 15 เต็มไปด้วยการแข่งขันกันระหว่างอาณาจักรต่าง ๆ เพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ อันนำไปสู่ทั้งการทำสงครามและการเชื่อมความสัมพันธ์โดยการแต่งงานกันระหว่างสมาชิกของผู้ปกครองอาณาจักรต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กระทั่งในที่สุดข้าอำนาจหลักบนคาบสมุทรไอบีเรียก็เหลือเพียงแค่สองขั้วคือ คาสติลของพระราชินีอิซาเบลและอารากอนของกษัตริย์เฟอร์ดินันด์ ถือเป็นการสิ้นสุดยุคกลางของประวัติศาสตร์สเปน

ในบทที่ 6 เนื้อหาเพียง 4 หน้ากว่า ๆ ของบทที่ 6 ซึ่งเป็นบทส่งท้ายนี้ เป็นทั้งการสรุปประเด็นของเนื้อหาประวัติศาสตร์สเปน ยุคกลางประกอบกับการนำเสนอประเด็นสำคัญหลักซึ่งจะมีผลต่อเนื่องกับเหตุการณ์ที่ดำเนินต่อไปจาก ค.ศ. 1479 เพื่อส่งต่อให้ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยง “ปะติดปะต่อ” ความเข้าใจกับประวัติศาสตร์สเปนในยุคต่อไป

การใช้แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย จัดเป็นคุณสมบัติที่โดดเด่นของหนังสือเล่มนี้ เช่นกัน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้หนังสือน่าสนใจและเกิดความเข้าใจชัดเจน รูปถ่ายในหนังสือจำนวนมากเป็นของผู้เขียนเอง ในขณะที่แผนที่นั้นคัดเลือกรวบรวมจากแหล่งข้อมูล

ภาษาอังกฤษและภาษาสเปน แต่แผนที่บางภาพอาจจะเห็นไม่ชัดเจนนัก อันอาจจะเนื่องมาจากความละเอียดของไฟล์ภาพ

อีกสิ่งที่น่าสนใจ “ตะดา” ผู้อ่านหนังสือเล่มนี้คือ คำที่ใช้เรียกชื่อบุคคล วัตถุ สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาสเปน อาทิ กษัตริย์เบร์มูโด (Vermudo) กษัตริย์ออร์โดโน (Ordoño) กษัตริย์ฆัยเม (Jaime) เอซเตรมาดูรา (Extremadura) สมรภูมิลาส นาवास เด โตโลซา (Las Navas de Tolosa) ฯลฯ หรือที่เป็นภาษาโปรตุเกส อาทิ อฟองซู เฮนริกซ์ (Afonso Henriques) เซราดาเอซเตรลา (Serra da Estrela) สนธิสัญญาอัลกาโซวัต (Alcaçovas) ฯลฯ อันเป็นการเรียกและถ่ายทอดเสียงตามวิธีการออกเสียงในภาษาสเปนและโปรตุเกส เนื่องจากผู้เขียนมีความรู้ทั้งภาษาสเปนและภาษาโปรตุเกส แต่อย่างไรก็ตาม ชื่อใดที่วงวิชาการของไทยนิยมใช้อยู่แล้วตามคำเรียกในภาษาอังกฤษ ผู้เขียนก็คงใช้ชื่อและถ่ายทอดเสียงตามภาษาอังกฤษ เช่น สำหรับพระนามของกษัตริย์ Fernando II (เฟร์นันโดที่ 2) นั้น หนังสือเล่มนี้ใช้ว่าเฟอร์ดินันด์ที่ 2 (Ferdinand II) ในประเด็นเรื่องชื่อของสถานที่ ผู้เขียนใช้ชื่อตามที่บัญญัติไว้ในประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่องกำหนด

ชื่อประเทศ ดินแดน เขตการปกครองและ
เมืองหลวง ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544
แต่หากชื่อใดไม่ได้มีการบัญญัติไว้ ผู้เขียนจะ
ใช้ชื่อและถ่ายเสียงตามในภาษาสเปนและ
ภาษาโปรตุเกส

หนังสือเล่มนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์
โดยตรงต่อผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาประวัติศาสตร์
แล้ว ผู้ที่ศึกษาหรือสนใจวัฒนธรรม ประเพณี
วรรณคดีของประเทศในกลุ่มวัฒนธรรม
ฮิสแปนิก (Hispanice) ก็น่าจะได้ประโยชน์

เช่นกัน เนื่องจากการสอดแทรกเกร็ดความรู้
ทั้งในทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและ
วรรณคดี เช่น อัครสาวกซานติอาโก (Santiago)
และเอลซิด (El Cid) อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่าน
เห็นถึงการก่อและหล่อหลอมอัตลักษณ์
บางประการที่สำคัญของวัฒนธรรมฮิสแปนิก
ซึ่งมีต้นกำเนิดในสเปนและกระจายไปยัง
ดินแดนในลาตินอเมริกา ฟิลิปินส์ รวมถึง
ดินแดนอื่นๆ ที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิ
สเปน